

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Obligationibus Specialibus Certorum Statuum, De
Sacramentis In Genere, Et In Specie, Et De Censuris Et Irregularitatibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDXXXIV.

VD18 90392167

Q. 5. Quidnam Censura est invalida?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41032

ræ: qui autem scit statutum, sed ignorat Censuram, non potest dici propriè & simpliciter ignorare statutum.

3. Non contrahitur Censura quando est invalida, ut patet, cum nulla sit.

Q. 5. *Quandonam Censura est invalida?*

Resp. Censura nulla est. 1. Defectù jurisdictionis, cum scilicet ferens Censuram caret jurisdictione, vel eam habet legitimè impeditam per aliquam Censuram, aut suspensam per legitimam appellationem, cum nempe ante sententiam absolutè latam reus appellavit ad Superiorem, ex c. 40. *de appellat.* Si vero appellatio fiat post latam sententiam, vel post contractam Censuram à Jure, valet Censura & servari debet, c. 20. *de sent. excom. in 6.* quia Censura lata executionem secum trahit, ex c. 53. *de appellat.*

2. Defectù ordinis substantialis Judicii, ut si aliqua monitio non præcessit: nam ut Censura ab homine per sententiam particularem infligenda feratur validè, præcedere debet una saltem monitio, c. 48. *de sent. excom.* & c. 9. *eod. tit. in 6.* quia non est contumax contra Ecclesiam, nisi qui præcedente monitione & comminatione Censuræ obedire renuit. Ut autem validè feratur & contrahatur Censura à Jure, vel ab homine per sententiam generalem contra actum futurum, non requiritur alia monitio quàm promulgatio ipsius legis vel sententiæ: lex enim & statutum, cum
sint

sint publica & permaneant, semper satis per se
monent. ex c. 26. *de appellat.* idem est de sen-
tentia non illativa Censuræ, sed declaratoria
tantum; nam absque alia monitione declarari
potest Censura contracta; modò prius citatâ
parte de crimine juridicè constet: aliàs nulla
esset declaratio, quia contra partem inauditam
nihil potest in iudicio definiri, c. 1. *de causâ
possess.*

3. Defectu culpæ mortalis: quia gravis pœ-
na non potest irrogari ab homine ob levem
culpam: nam pœna improporcionata & major
culpâ est evidenter injusta, cum desit æqualitas
actio autem evidenter injusta quoad substan-
tiam non habet vim per se obligandi. Quod
si Censura lata sit ob crimen falsum sed in judi-
cio legitimè probatum, hanc obligare in con-
scientia, docent Richard. Palud. S. Anton. 3. p.
Tir. 24. c. 73. & alii. Econtra Suarez, Layman.
& alii multi contendunt eam reipsâ non con-
trahi in foro conscientiæ & coram Deo; quia
sicut causa est tantum apparens, ita & Censu-
ra; nec potest, nec vult Ecclesia punire inno-
centes. Addunt tamen damnatum teneri se
gerere exterius coram aliis tanquam Censurâ
affectum: quia sententiæ Judicis legitimæ, li-
cet quoad rem injustæ, parere tenetur quan-
tum necessarium est ad amovendum scanda-
lum & tuendam auctoritatem Superioris.
Quare, inquiunt, si actum Ordinis sui publicè
exerceret, peccaret; quia cum scandalo resi-
steret potestati publicè; sed non contraheret

irregularitatem: quia Censura est tantum apprensiva, & sic non violat veram Censuram: non peccaret autem, si actum sui ordinis exerceret privatim & coram iis solis, quibus innocentia eius perspecta est.

Mihi vero videtur non privari quidem participatione communium suffragiorum & orationum; neque etiam privari aperte affirmata ullus autor, ut notat Suarez: quia non est verisimile Deum dedisse Ecclesiae potestatem eam privandi innocentem, cum haec potestas non possit esse in aedificationem, sed solum in destructionem: neque etiam Ecclesia id intendit, cum nec ad bonum commune, nec ad bonum illius qui condemnatur, utile sit. Sed tamen talis revera privatur receptione & administratione Sacramentorum, executione Ordinis, & communione externa cum fidelibus: quia haec omnia ei per sententiam legitimam & justam ex parte actionis seu Iudicii prohibentur, cui sententiae legitimae parere tenetur in foro conscientiae, & debet hoc incommodum pati propter bonum commune postulans executionem ordinis ac sententiae legitimae, & obedientiam Superiori iuste ac legitime praecipienti. Et haec prohibitio non habet tunc rationem poenae proprie dictae, quae semper supponit culpam; sed poenae improprie dictae, quae est incommodum propter bonum commune inflictum: unde etiam tunc non erit Censura stricte dicta, sed late sumpta pro prohibitione legitima & obligante. Quod
con-

confirmo auctor. S. Thomæ, qui in 4. dist. 18. q. 2. a. 1. quæst. nunc. 4. ait excommunicationem latam per sententiam, quæ nulla non est, habere effectum suum, & debere excommunicatum humiliter obedire. Sententia autem, de qua agitur, non est nulla, cum in suo foro iusta & legitima sit. Unde inferius S. Doctor de hac specie loquens vocat eam Censuram ex debita causa ex parte Censuræ, non verò ex parte ejus cui imponitur. *Sicut, inquit, cum aliquis pro falso crimine in judicio probato excommunicatur: & tunc si humiliter sustinet, humilitatis meritum recompensat excommunicationis damnum.* Et in solutione objectionum ait non esse inconueniens ut innocens & invitus aliquando privetur per modum pœnæ auxiliis externis, quibus per Ecclesiam iuari potest ad salutem. Quare si violaretur ista Censura, videtur quod contraheretur irregularitas, quia non est Censura apparens tantum; sed est vera & iusta prohibitio Superioris, cujus violatio meritò punitur irregularitate.

Cæterum in dubio Censuræ, constat hanc servari debere etiam in foro conscientie, donec à Superiore declaretur irrita, vel tollatur. Quia in dubio favendum & obediendum est Superiori habenti Jus ferendi Censuras. Et in dubio tutior pars eligi debet.

Sed an omnis Censura injusta est etiam nulla?

Resp. Neg. Nam injusta est Censura, quæ

Pp 2

not

non fertur ex amore Justitiæ, sed ex odio, invidia, vel vindicta privata; vel quæ ab homine fertur, accidentario Juris ordine sine necessitate prætermisso, v. g. sine trina monitione, sine scriptura vel expressione causæ; & tamen valida est ac ligat etiam in conscientia, si post unam monitionem à legitimo Superiore ob crimen verum feratur. Nam tunc nihil essentialiale deest ad ejus valorem, & accidentium defectus non tollit substantiam rei, nec proinde ejus effectum primarium. Imo rata est Censura quoad prohibitionem & servanda, etiam si feratur ob crimen falsum sed in judicio legitime probatum, ut dixi, & opus est absolute. Quare utraque Censura licet injusta, timenda est. *Sententia Pastoris sive justa, sive injusta sit, timenda est.* ait S. Gregor. Homil. 6. in Evang.

Not. Ut Censura ab homine per sententiam particularem licite feratur, necesse est 1. ut fiat trina monitio cum suis intervallis, ita ut una præcedat aliam duorum saltem dierum spatio, c. 9. de Sent. excom. in 6. Tamen ex urgenti causa sufficit una pro tribus cum intervallis, antequam excommunicetur homo; vel etiam sine intervallis si necessitas exigat, v. g. moneo te semel pro tribus vicibus, ibid. 2. Ut fiat in scriptis, & causa Censuræ exprimat, tradaturque reo petenti exemplum hujusmodi scripturæ infra mensem, c. 1. eod. tit.

Ad Censuram verò à Jure sufficit ut lex seu statutum sufficienter promulgatum sit. Si tamen

men sit ferendæ sententiæ, ut hæc feratur, requiritur citatio rei & condemnatio juridica; nec debet infligi reo etiam convicto & manifesto, nisi prævia monitione, & quidem per se loquendo trina, ex c. 26. *de appellat.* Quod si sit *lata sententiæ*, ut declaretur contracta, requiritur ut citatâ parte de crimine juridicè constet.

Q. 6. Quinam possunt ligari Censura?

Resp. Ut quis ligetur Censura, ex communi, necesse est 1. ut sit viator, quia hic solus est capax emendationis, subjectionis & contumaciæ: quod requiritur ad subeundam Censuram. Cum autem hæretici mortui dicuntur posse anathematizari, tunc anathema sum tur pro declaratione aliquem alienum ab Ecclesiæ Communione decessisse. Potest etiam mortuus excommunicari indirectè, quatenus Ecclesia potest ad aliorum terrorem præcipere vivis, ut illum sacra sepultura, publicis precibus & sacrificiis privent. Dicitur vero absolvi, dum Ecclesia concedit facultatem eum sepeliendi, & offerendi pro eo suffragia publica.

2. Ut sit baptizatus; quia nemo fit subditus Ecclesiæ nisi per baptismum. Ex Trident. sess. 14. c. 2. ibi: *Cum Ecclesia in neminem iudicium exerceat, qui non prius in ipsam per baptismi januam fuerit ingressus. Quid enim mihi, inquit Apostolus, de iis, qui foris sunt, iudicare?*

3. Ut sit rationis usu prædictus, aliàs non esset culpæ & emendationis capax. Impu-